

גישות לחיסוני COVID-19 בקרב האוכלוסייה בישראל

לפני ואחרי זמינות החיסונים-מחקר חתך לאומי

דבורה פרנקנטל¹, מירי זטלאוי¹, זיו קרני-אפרתי^{1,2}, אסנת לוקסנבורג³, ליטל קינן בוקר^{1,2}, מיכל ברומברג^{1,4},
¹המרכז הלאומי לבקרת מחלות, משרד הבריאות, תל השומר, ² בית הספר לבריאות הציבור, אוניברסיטת חיפה, ³ חטיבה לטכנולוגיות רפואיות, מידע ומחקר, משרד הבריאות, ⁴ בית הספר לבריאות הציבור, אוניברסיטת תל-אביב

1. רקע

הססנות חיסונים, המוגדרת כדחייה או סירוב להתחסן, מהווה מכשול למאמצים להתגבר על התחלואה והתמותה ממגפת ה-COVID-19.

2. מטרות

- לבדוק האם חל שינוי בגישות לחיסוני COVID-19 לפני ואחרי זמינות החיסונים בישראל.
- לקבוע את הקשר בין הססנות חיסונים למאפייני האוכלוסייה בגילאי +21.

3. שיטות

הנתונים נלקחו מתוך סקר חתך טלפוני במדגם של משקי בית שנערך במהלך ספטמבר ועד ה-20 לדצמבר 2020 (לפני זמינות החיסונים), ומה-20 לדצמבר 2020 עד מאי 2021 (כשהחיסונים היו זמינים). השאלון כלל מידע על מאפיינים דמוגרפיים, בריאותיים, גישות לחיסונים וסיבות להססנות חיסונים. הססנות חיסונים הוגדרה בשאלה: "אם בעתיד הקרוב יצא חיסון לקורונה, האם תסכים/י להתחסן?" או "החיסון לקורונה זמין, האם תסכים/מי להתחסן?". תשובות של "לא" או "לא יודעת" הוגדרו כהססנות. בוצעה רגרסיה לוגיסטית רב-משתנית במטרה לזהות אילו משתנים קשורים להססנות חיסונים.

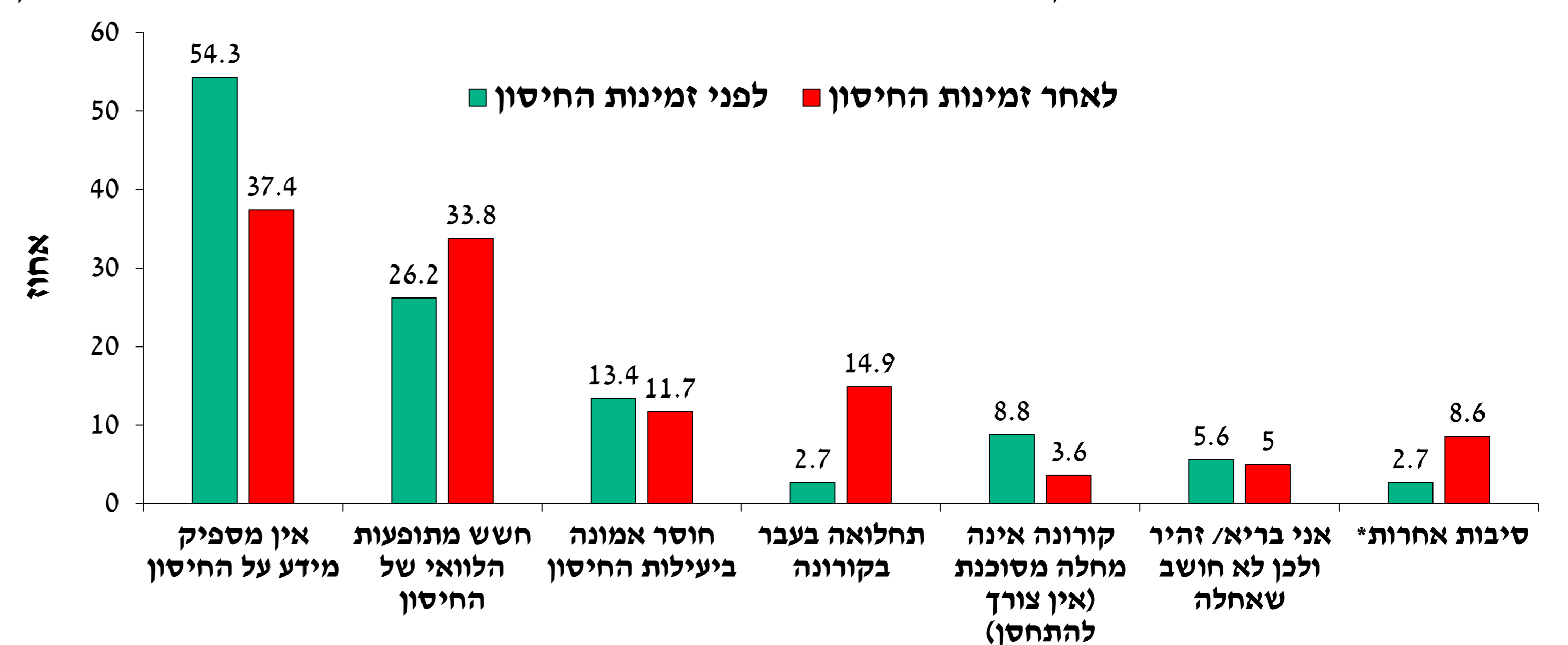
4. תוצאות

טבלה 1: גורמים סוציו-דמוגרפיים ומאפייני בריאות המנבאים הססנות לחיסון לקורונה בתקופה לאחר זמינות החיסונים מודל רגרסיה לוגיסטית רב-משתנית

95% CI	OR	קטגוריות	גורם/מאפיין
0.97-0.99	0.98		גיל
0.90-1.58	1.19	נשים	מין
Ref		גברים	
1.20-2.16	1.61	ערבים	קבוצת אוכלוסייה
Ref		יהודים ואחרים	
2.03-5.15	3.23	חרדים/דתיים מאוד	רמת דתיות
1.41-2.67	1.94	דתיים	
Ref		חילונים/מסורתיים	השכלה
1.12-1.98	1.49	0-11 שנות לימוד	
Ref		12+ שנות לימוד	
0.90-2.34	1.45	פרודים/אלמנים	מצב משפחתי
0.40-1.85	0.86	רווקים	
Ref		נשואים/גרים עם בני זוג	ילדים
0.69-2.81	1.39	אין ילדים	
Ref		יש ילדים	
1.16-2.45	1.69	כן	תחלואה בקורונה
Ref		לא	
0.84-1.60	1.16	כן	מחלות כרוניות
Ref		לא	
1.53-2.89	2.11	כן	חיסון לשפעת בחורף שערב (2019-2020)
Ref		לא	

- ❖ הסקר כלל 2,998 משתתפים, 1,827 יהודים ו-1,171 ערבים. רובם (72.0%) דווחו על רצון להתחסן בחיסון נגד COVID-19
- ❖ ההססנות להתחסן ירדה בין שתי תקופות הסקר מ-45.6% ל-16.3% ($P < 0.001$).
- ❖ הסיבות העיקריות להססנות חיסונים לאחר זמינות החיסון כללו חוסר מידע מספק על החיסון (37.4%) ופחד מתופעות לוואי (33.8%).
- ❖ בתקופה לאחר זמינות החיסונים, נמצא קשר בין הססנות לגיל צעיר, מוצא ערבי, רמת דתיות גבוהה, השכלה נמוכה, תחלואה בקורונה והססנות להתחסן נגד שפעת בחורף שערב.
- ❖ זמינות החיסונים הורידה את הסיכון להססנות ב-84.0%.

תרשים 1: הסיבות העיקריות להססנות חיסונים- לפני ולאחר זמינות החיסון

* כלל: סיבות רפואיות, דתיות או פוליטיות, חוסר אמון בחיסונים באופן כללי

5. מסקנות והשלכות לבריאות הציבור

תוצאות הסקר מצביעות על כך שמסע ההסברה הישראלי להתחסנות היה מוצלח, אך למרות הירידה שנצפתה בהססנות החיסונים, נשאר שיעור לא מבוטל של אנשים באוכלוסייה שמתעקש לא להתחסן בכלל. נדרש מסע הסברה שיכלול מתן מידע על החיסון ותופעות הלוואי ושיפנה לקבוצות באוכלוסייה עם רמת הססנות גבוהה.